

Какво значеніе иматъ за челоувѣка устройство-то и составатъ на земнѣ-тѣ корж. Устройство-то и составатъ на земнѣ-тѣ корж иматъ го-лѣмо значеніе. — Първо, земна-та кора е за челоувѣка едно неистощимо, да речемъ така, сокровище, отгдѣто той добыва и камане за различни сградѣта (къщи, църквы, училища, мостове), и всякакви глины (фарфоровѣ, фаянсовѣ, обыкновенѣ гърничарскѣ), отъ които си прави сѣждове, и соль, безъ която не може да помине при употребленіе-то на хранѣ-тѣ, и горѣщи вещества, между които каменны-тѣ въглища, особено въ сегашне-то время, составляватъ за челоувѣка прѣдметъ отъ първѣ потребности: безъ каменны-тѣ въглища было бы невозможно да има пароходы, паровозы, фабрики и заводы, зачтото едни само дръва не бы постигнали за стопленіе-то имъ; все изъ земнѣ-тѣ добыва челоувѣкъ и всички-тѣ драгоценны камане (алмазы, рубины, топазы, изумруды), които употреблява за украшеніе. Наконецъ всички-тѣ металы (злато, сребро, желѣзо *), мѣдь, елаво, калай)

*) Между металлы-тѣ, желѣзо-то и мѣдь-та захватъ първо мѣсто, поради многообразны-тѣ полезны прѣдметы, които ся правѣтъ отъ нихъ и които сѣ станили на хора-та необходимы въ ежедневно-то употребленіе.

Желѣзо-то излиза почти на всѣдѣ по земнѣ-тѣ. То ся намира или готово, самородокъ, или повечето въ рудѣ. Рудѣ-тѣ, смѣсенѣ съ въглища топѣтъ въ силень огнь, и по той начинъ добыватъ *чугунъ*. Отъ чугуна ся деѣтъ просты вещи, топове, гюлета и т. п. Изъ чугуна чрѣзъ накаляваніе, сваряваніе и кованіе ся добыва *желѣзо*. Отъ желѣзо-то правѣтъ различни орудія, брадвы,